Artur Dariusz KUBACKI, *Wybór dokumentów austriackich dla kandydatów na tłumaczy przysięgłych. Auswahl österreichischer Dokumente für Kandidaten zum beeideten Übersetzer/Dolmetscher*, Wydawnictwo Biuro Tłumaczeń KUBART, Chrzanów, 2015, 288 str.

Książka Artura Dariusza Kubackiego *Wybór dokumentów austriackich dla kandydatów na tłumaczy przysięgłych. Auswahl österreichischer Dokumente für Kandidaten zum beeideten Übersetzer/Dolmetscher*, wydana w tym roku przez wydawnictwo Biuro Tłumaczeń KUBART, stanowi kontynuację działalności naukowo-dydaktycznej autora w zakresie przekładoznawstwa i glottodydaktyki. Można postrzegać ją jako kolejny tom z serii podręczników do ćwiczeń translacyjnych.¹ Mimo iż tytuł książki sugeruje, że jest ona skierowana do kandydatów na tłumaczy przysięgłych, to autor już w przedmowie rozszerza grono odbiorców o studentów i aktywnych tłumaczy, którzy w życiu zawodowym niejednokrotnie muszą zmierzyć się z tekstami pochodzącymi z Austrii lub przygotować prawidłowo brzmiące tłumaczenia przeznaczone dla austriackich odbiorców.

Publikacja obejmuje bogaty i różnorodny zbiór dokumentów austriackich. Autor uporządkował wszystkie dokumenty według jednolitego kryterium, jakim jest instytucja, która je wydała, otrzymując w ten sposób 12 grup: USC i instytucje kościelne, szkoły i uczelnie wyższe, administracja samorządowa, notariusze, policja, sąd, banki i instytucje kredytowe, firmy ubezpieczeniowe, zakłady pracy/ organizacje pracobiorców, urzędy skarbowe, lekarze i szpitale oraz pozostałe instytucje. Taki przejrzysty podział oraz dodatkowo alfabetyczny spis dokumentów na końcu książki ułatwiają korzystanie z książki, przyspieszając wyszukiwanie konkretnych tekstów w publikacji.

Austriacka odmiana języka niemieckiego stanowi dla tłumaczy, zwłaszcza z niewielkim doświadczeniem z austriaczami, pewnego rodzaju język specjalistyczny, który z powodu występujących na wielu płaszczyznach różnic wymaga większego nakładu czasu przy przekładzie. Jest to uwarunkowane przede wszystkim analizą różnych wariantów występujących w poszczególnych odmianach języka niemieckiego oraz struktur danego tekstu w danej odmianie języka. W związku z tym zaprezentowany zbiór dokumentów jest niezwykle cenny, ponieważ mimo szybkiego rozwoju środków masowego przekazu, w tym Internetu, i mimo dużej ilości udostępnianych w nim dokumentów,

1 (1) Kubacki, A.D./ J. Iluk (2003), *Wzory polskich i niemieckich dokumentów do ćwiczeń translacyjnych/ Muster polnischer und deutscher Dokumente für Translationsübungen*, (2) Kubacki, A.D./ J. Iluk (2006), *Wybór polskich i niemieckich dokumentów do ćwiczeń translacyjnych/ Auswahl polnischer und deutscher Dokumente für Translationsübungen*, (3) Kubacki, A.D. (2011), *Neue Auswahl deutschsprachiger Dokumente*, (4) Kubacki, A.D./ K. Dahlmanns (2014), *Jak sporządzać tłumaczenia poświadczonych dokumentów? Przekłady tekstów z „Wyboru polskich i niemieckich dokumentów do ćwiczeń translacyjnych” z komentarzem/ Wie fertigt man beglaubigte Übersetzungen von Urkunden an? Kommentierte Übersetzungen zu den Texten aus der „Auswahl polnischer und deutscher Dokumente für Translationsübungen”*.

dostęp do tego typu przykładowych, ale zarazem autentycznych tekstów z różnych dziedzin wydanych w Austrii jest znacznie trudniejszy niż w przypadku dokumentów wydanych w Niemczech, które znacznie częściej są przedmiotem tłumaczeń poświadczonych. Przykładowe dokumenty mogą być nie tylko źródłem terminologii, lecz również podstawą do analizy tekstów paralelnych, a tym samym mogą umożliwić tłumaczowi sporządzenie poprawnych, bardziej zrozumiałych i lepiej brzmiących tłumaczeń.

Zbiór dokumentów odzwierciedla precyzyjny i przemyślany wybór materiałów do publikacji – z uwzględnieniem zarówno częściej spotykanych, standardowych dokumentów, takich jak np. akt urodzenia, zaświadczenie o zameldowaniu, dowód rejestracyjny, jak i trudniejszych tekstów, np. wyroki sądowe i akty notarialne. Na uwagę zasługuje również szata graficzna dokumentów, ponieważ autor wybrał czytelne teksty i na ogół zapisane odpowiednio dużą czcionką, co daje większy komfort czytania.

W porównaniu do wcześniejszych książek autora, obejmujących wybór polskich i niemieckich dokumentów, pozycja ta została wzbogacona o wartościowe wprowadzenie dotyczące austriackiej odmiany języka niemieckiego, która nadal jest „dyskryminowana” zarówno przez programy edukacyjne, jak i często przez samych tłumaczy ze względu na jej „obce, inne” brzmienie w porównaniu do standardowej niemczyzny. Omawiając różnice terminologiczne w zakresie języka prawa na płaszczyźnie morfologicznej, leksykalnej, pragmatycznej i ortograficznej autor umiejętnie łączy swoją wiedzę naukowca z doświadczeniami zdobytymi podczas wykonywania praktyki tłumacza przysięgłego: nie tylko prezentuje ciekawe zestawienie przykładowych niemieckich i austriackich ekwiwalentów z zakresu prawa, lecz również uczula na tzw. „fałszywych przyjaciół” i łatwość popełnienia poważnych błędów przy tłumaczeniu tekstów austriackich, która wiąże się z występowaniem odmienności językowych.

Oprócz wspomnianego już alfabetycznego spisu dokumentów na końcu książki znajduje się również wykaz literatury – zawierający także bardzo przydatne, ale mniej znane słowniki austriackie – oraz wykaz skrótów i skrótowców, który nie tylko ułatwia zrozumienie opublikowanych dokumentów, lecz może być przydatny przy tłumaczeniu innych dokumentów wydanych w Austrii.

Magdalena ŁOMZIK

Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie